

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Nr. 774 Plen.

Circulară.

cătră toate oficiile protopresbiterale și parohiale din arhidieceza Transilvaniei.

Având Consistorul arhidiecezan în vedere, că în anul acesta la Dumineca Tomei vor expira mandatele deputaților aleși la sinodul arhidiecezan pe periodul din urmă, — în virtutea §-lui 91, punct k) din „Statutul Organic” ordonează prin această circulară, ca în arhidieceza întreagă să se facă alegeri de deputați la sinodul arhidiecezan pe un period nou de trei ani, care se va începe cu Dumineca Tomii în anul curent, observându-se exact la aceste alegeri dispozițiunile din „Statutul Organic” §. 91 și din Regulamentul votat de sinodul arhidiecezan din anul 1899 sub Nr. 84, și aclus la protocolul acelui sinod sub litera G), paginile 123—138.

Arondarea cercurilor electorale are să rămână și la aceste alegeri neschimbată, precum s'a publicat prin circulara consistorială din 7 Septembrie 1887 Nr. 3414 Pl., înțelegându-se de sine, că în fiecare cerc electoral preoțimea are și acum să aleagă pe durata noului period de trei ani în colegiile preoțești câte un deputat din cler, iar mireni în sinoadele lor parohiale câte doi deputați mireni la sinodul arhidiecezan.

Conspectul comisarilor consistoriali, denumiți pentru alegerile nouă atât din cler pentru colegiile electorale preoțești, cât și dintre mireni pentru colegiile de scrutinii mirenești, se aclude la această circulară sub A), iar timpul pentru diferitele momente ale actului electoral se fixează după calendarul vechiu în anul curent, și cu valoare pentru întreaga arhidieceza astfel:

a) pentru alegerea deputaților din cler, Joi în 23 Februarie;

b) Anunțarea sinoadelor parohiale Duminecă în 19 Februarie. Ținerea sinoadelor parohiale Duminecă 26 Februarie;

c) pentru intrunirea colegiilor mirenești de scrutinii, Duminecă în 4 Martie.

Ca să aibă și acum sinoadele parohiale oarecare înlesniri, se aclude la această circulară sub B), pentru fiecare comună matre câte un exemplar de blanchetă pentru protocolul electoral și câte o covertă acomodată pentru două sigile în care să se pună protocolul electoral încheiat, subscris și sigilat conform Regulamentului menționat. Se recomandă sinoadelor electorale, a fi cu grijă, ca blanchetele de protocoale electorale să fie îndeplinite exact, fără nici o lacună; să nu lipsească la protocoalele electorale lista generală a membrilor sinodali, prezentată în formă de tot autentică, și să nu se întâmple defecte de sigile în protocoale și pe coverte, sau vre-o întârziere cu prezentarea protocoalelor la comisarul consistorial, pentru că la caz contrar protocoalele defectuoase sau întârziate pot să

rămână neconsiderate la actul scrutiniului.

În special oficiile parohiale se fac atente, să studieze bine normele provocate în această circulară și în special dispozițiunile noului regulament, ca la actul alegerii să poată da factorilor chemați toate deslușirile necesare și să nu lipsească nimic din cele prescise; rămânând fiecare oficiu parohial sub grea răspundere pentru scăderile, ce ar proveni din vina lui.

Oficiile protopresbiterale primesc deodată cu această circulară un număr corăspunzător de circulare spre distribuire neamănată la fiecare oficiu parohial din tractul său spre știre și contormare.

Sibiu, din ședința plenară ținută la 6 Februarie 1912.

Consistorul arhidiecezan.

Noul Mitropolit-Primat al României.

Fe eri, Marți, a fost convocat marelle colegiu electoral la București, pentru a alege pe noul Mitropolit Primat al României. Nu avem încă știre despre rezultatul alegerii, dar credem că putem da ca pozitiv faptul, că a fost ales P. S. Sa, Episcopul Conon din Huși. Ministrul de culte, domnul C. C. Arion, a avut adevărat o consfătuire Sâmbătă cu membrii sfântului Sinod în chestia aceasta, și Sinodul în unanimitate a desemnat pe Episcopul Conon de Mitropolit-Primat, ca pe cel care mai mare autoritate în Sinod, în urma serviciilor aduse bisericii și a purtării sale corecte și ireproșabile. Să, domnul ministru de culte a adus la cunoștința majorităților parlamentare, întrunite în conferință, această hotărâre a Sinodului, acceptată din partea guvernului, iar majoritățile au aprobat nimerita candidatură și au decis susținerea ei la alegerea efectuată eri. Astfel e sigur, că Episcopul Conon a fost ales eri Mitropolit-Primat al României.

Un congres biblic românesc.

De Dr. N. Bălan.

(Urmare).

Cum vedem, înaintașii noștri, întrucât puterile și împrejurările i-au îngăduit, s'au îngrijit să aibă cuvântul dumnezeesc în limba românească. Dar pentru trebuințele noastre de astăzi — nu mai satisfacem nici una dintre traduceri și edițiile înșirate ale Bibliei. E plină de frumseți de stil, plină de farmec și de un duh sfânt limba acelor traduceri. Tălmăcitorii lor și-au pus toată puterea simțirii lor religioase și toată inspirația poetică, în lucrarea pe care au săvârșit-o. Adeseori rămâi uimit în fața frumseților de limbă ce le găsești cetind vre-una dintre edițiile vechi ale sf. Scripturi. Totuși, nici unul dintre textele acelor traduceri n'ar putea fi retipărit astăzi fără o temeinică revizuire. De când s'au făcut acele traduceri, limba românească a evoluat mult, așa în-

cât pentru ceice nu sunt familiarizați mai deaproape cu studiul biblic și cu limba veche a cărților noastre bisericești, multe întorsături de vorbe și multe expresii rămân neînțelese. În locul vechilor slavonisme și grecisme, avem astăzi cuvinte neaoșe românești. Fără îndoială, avem cea mai neapărată și urgentă trebuință de o nouă ediție a sf. Scripturi, cu un text românesc bun.

Trebuința aceasta este astăzi general simțită. O simțeste în primul rând biserica, pentru necesitățile cultului dumnezeesc, o simțesc scriitorii bisericești și preoții, o simțesc intelectualii dintre mireni și, de când s'a sporit numărul alfabetilor în popor, o simțeste și acesta. În repetite rânduri s'a făcut în ziare cereri în privința aceasta. S'a început chiar și o colectă pentru publicarea unei ediții ieftine a sf. Scripturi pentru popor. S'a semnalat trebuința unei Biblii pentru școală. Părintele Const. Morariu din Pătrăuții Bucovinei a făcut propunere și a dat dese îndemnuri pentru înființarea unui institut biblic. Cu toate acestea, Biblia cerută — întârzie și ne iau alții terenul, răspândind ediții pe cari noi nu le încuviințăm. Societatea biblică britanică a răspândit numai într'un singur an (1907) prin un colportor al ei, în România: 11,222 exemplare din sf. Scriptură.¹

Când vorbim de o nouă ediție și mai ales de o ediție pentru popor a sf. Scripturi, ne dăm bine seama, că ne găsim în fața unui întreg complex de chestiuni, cari trebuie foarte bine lămurite.

Greutatea cea mai mare a chestiunii nu constă, precum cred unii, în lipsa mijloacelor materiale, pentru că atâtea parale, — chiar când nu s'ar acoperi cheltuielile tiparului prin prețul exemplarelor ce s'ar vinde, — s'ar găsi în biserica românească întreagă; dar greutatea cea mare a chestiunii constă în faptul, că n'ai ce publica, fiindcă ne lipsește un bun text românesc al Bibliei.

Cine să ni-l dea și cum să fie făcut?

St. Sinod al bisericii României s'a simțit dator să ni-l dea el. A ales din sânul său o comisie compusă din câțiva membri, cari s'au pus pe lucru ca să revizuiască textul românesc al sf. Scripturi pe baza edițiilor vechi. Dar lucrarea aceasta progresează foarte cu anevoie. Dacă nu greșesc, de doi ani și mai bine, de când s'a început, abia au fost revăzute câteva cărți din vechiul Testament. Dacă și de aici înainte va progresa în același tempo și considerând că revizuirea cărților profetice și didactice va fi împreună cu și mai multe greutate decât a celor istorice, putem calcula, că până la terminarea lucrării întregi vom avea să așteptăm încă mulți ani. Dar abstrăgând dela aceasta, chiar felul cum a fost inițiată lucrarea nu este în măsură să ne inspire deplină încredere în reușita ei. La timpul său am cetit desbaterile urmate în

sf. Sinod asupra chestiunii, dar mărturisesc că am rămas cu multe nedumeriri, fiindcă n'am găsit accentuate tocmai acele principii, cari trebuiesc să fie călăuzitoare într-o asemenea lucrare. Nu se poate crede că acele principii ar fi fost considerate ca de sine înțelese, căci greșelile neiertate, ce s'au făcut la București cu revizuirea altor cărți bisericești, ne dovedesc cu prisosință contrarul. Dar prin aceasta nici de cum nu voesc să contest competența membrilor comisiei încredințate de sf. Sinod cu revizuirea Bibliei, ci voesc să arăt numai că bazele pe cari a fost inițiată această operă mare sunt prea înguste. Iată pentru ce!

Noua ediție a Bibliei, pe care o dorește întreaga obște românească, trebuie să fie o expresie a unității noastre de limbă, un monument al unității culturale a întregului popor românesc. În privința aceasta avem o tradiție foarte veche și foarte bine cristalizată. Pentru întâia dată a formulat această tradiție mitropolitul Simeon Stefan în nemuritoarele cuvinte din „Predosloviea către cetitori” din Noul Testament dela Băl-gărad: „Bine știm că cuvintele trebuie să fie ca banii, că banii aceia sunt buni, cari umblă în toate țările; așa și cuvintele, acelea sunt bune, care le înțeleg toți; noi drept aceea ne-am silit de încât am putut, să izvodim așa cum să înțeleagă toți, iară să (dacă) nu vor înțelege toți, nu-i de vina noastră, ci-i de vina celui ce-au răsfirat rumânii pri' intralte țări, de ș'au mestecat cuvintele cu alte limbi, de nu grăesc toți într'un chip”.

Acest principiu l-au avut în vedere în măsură și mai mare traducătorii Bibliei de București, de aceea această Biblie e considerată ca „cel dintâiu document sigur de limbă literară stabilită pe înțelesul tuturor Românilor”.¹

Limba acestor două traduceri vechi ale Bibliei, a fost limba vie a poporului românesc. Traducătorii lor au lucrat în sensul frumoaselor cuvinte ale sf. apostol Pavel: „trimbița de va da glas fără de semn, cine se va găsi de războiu? Așa și voi, de nu veți da prin limbă cuvânt cu bună înțelegere, cum se va cunoaște ceea ce se va grăi? că veți fi grăind în văzduh... în biserică voese a grăi cinci cuvinte cu mintea mea, ca și pe alții să-i învăț, decât zece mii de cuvinte în limbă (adevărat neînțeleasă. I. Cor. 14, 8—9, 19)”. E un merit al bisericii ortodoxe că a ținut seamă de acest principiu sănătos, în temeiul căruia traducătorii vechilor noastre cărți bisericești erau, precum zice Șaguna „un răsunet nu numai al limbei, ci și al simțirii și preste tot al chipului cugetării poporului”.

Prin urmare: frumoasa noastră limbă bisericească s'a născut dintr'o norocoasă împreunare a elementului viu al limbii poporului cu noțiunile religioase-morale ale Bibliei și ale celorlalte cărți bisericești. Se

¹ Cf. „Păstorul ortodox” a. 1908, Nr. 2, pag. 58.

¹ N. Iorga: Istoria bis. rom. vol. I. pag. 402

înțelege, că în acest proces și-au avut influința lor — o influință destul de mare — și limbile străine, din cari au fost tălmăcite pe românește cărțile noastre bisericești.

Limba bisericească astfel născută, iar nu făcută, a pătruns adânc în conștiința poporului românesc de pretutindeni, contribuind în măsură foarte însemnată la întărirea și susținerea unității lui culturale. Ea s'a păstrat în cărțile noastre bisericești până astăzi, cu excepția celor rău revizuite în vremea din urmă, și tot din ea s'a dezvoltat limba noastră literară.

(Va urma.)

Inmormântarea D-ului Liviu de Lemény.

Dăm astăzi în întregime vorbirea domnului *Dr. Vasile Bologa*, rostită în catedrală, cu ocaziunea înmormântării mult regretatului *Dr. Liviu de Lemény*. A fost de următorul cuprins:

„Că plăcut era Domnului sufletul lui, pentru aceasta s'a grăbit a-l scoate din mijlocul răutății“.

(Înt. Sol. 4, 14).

*Înalt Preasfințite Părinte!
Eminența Voastră!
Jalnici ascultători!*

În revărsatul zorilor de altăieri, când s'a răspândit înfiorătoare veste, că distinsul avocat *Dr. Liviu Bran de Lemény* nu mai este între cei vii, un sentiment de îndoială a întâmpinat trista veste și nehotărâte șoapte murmurau pe buzele prietenilor. O faimă necrezată, dar crudă realitate.

Și când dangătul clopotului a întărit trista veste, o nespursă durere a inclus inimile noastre ale tuturor, cari am cunoscut, am iubit și am stimat pe acest bărbat distins al neamului, al bisericii și al patriei noastre.

O, nemiloasă soartă! Când, când se va toci oare a morții lungă coasă!

Ieri încă în mijlocul prietenilor săi, ager, prompt, fără nici o bănuială, scântind în judecățile zilei, — astăzi în siorul rece al morții, cu genele-i ostenite și fața-i vestejită.

Ieri încă în sinul dulce al familiei, gălind deamerdări părințești pentru gingașele-i odrasle, — astăzi cuprins de fiorul morții, rece și fără răsuflare.

Stăm înmărmuriți, tineri și bătrâni, prieteni și rudeni, căci e nespus de dureros să te desparți ca de o clipă unui fulger, de cel ce cu o oră mai înainte era în floarea vieții, în puterea bărbăției, muncind cu zel pentru binele familiei sale și pentru binele comun.

„O lume pământească, când credem că te-am dobândit, atunci în groapă ne sălășluim!“

Și înzadar ne-am abuciumă căci nepătrunse sunt sfaturile Domnului ceresc!

Descendent al unei strălucite familii intelectuale în sinul poporului român, fiul celui dintâi avocat român al Brașovului, al energicului conducător al Românilor: fărîciul *Ioan Bran de Lemény*, consilier la Curtea de apel în Sibiu pe la 1854, iar din 1861 căpitan (comite) suprem al districtului Făgărașului. Când era la Curtea de apel în Sibiu i-s'a născut cel mai tânăr fiu: *Tit Liviu*, la 26 Decembrie 1855.

Aici a zărit cea dintâi rază a soarelui. Aici l-a împărțit de cea dintâi educație îngrijită o mamă devotată, o mamă de cultură superioară, a cărei casă și masă devenise o școală publică pentru toți fiii aleși ai poporului român de la studiile superioare. O școală gingașă de educație aleasă și de cultură literară, ceea ce în timpul nostru atât de ușor se dă uitării.

În spiritul acestei educațiuni și-a făcut studiile sale secundare și de drept în Sibiu, cu succes distinct, apoi în 1882 pășeste pe cariera administrației, primind postul de pretor suprem al cercului Târnăveni. Acest pas i-a fost cel mai decisiv pentru viața sa, pentru că aici i-au căsătorit fiul norocului zeitele Parcas, când în 1882 a pășit la taina sfintei căsătorii cu aleasa inimii sale, atunci tinăra doamnă *Eleonora Dörr*, fiica deputatului dietal al cercului Noorich: *Samuel Dörr*, o figură distinctă a conlocuitorilor noștri Sași, cu întime simpatii pentru poporul român. Căsătoria sa a fost binecuvântată cu patru fiice și un fiu, toți în viață, harnici muncind, cea mai frumoasă cunună pentru părinți.

Între străbunii devotați ale soției, trebuie să amintesc o intimă pietate, că unul a fost căpitanul cetății Făgărașului, iar unul — *Hans v. Benkner* — ca primar al Brașovului a tipărit la 1833 Căteșmul

românesc pentru răspândirea credinței lutherane. — O taină e, cum prevedința divină urzeste și țese firele vieții!

Căsătorit a trecut în scurtă vreme ca pretor suprem în cercul Săliștei. Aici mai bine de 12 ani a fost chemat să țină campania între sentimentul adânc al poporului român, dorința de o plină libertate, și între rigoarea legii, care nu cunoaște gingașa sentimentului. Conducându-l luminat și tact înțelept, cu energie bărbătească, împacă sufletele și le îndrumă pe terenul muncii și agonizărilor naționale, ea s'a poartă seceră și urmașii de mâne fructele înțelepciunii și patriotismului său adăvărat.

În activitatea sa de pretore suprem s'a văzut bărbatul superior, talentul înalt și destoinicia pentru acțiunile vieții publice. Pentru că prin o surprinzătoare diligență el își desăvârșea mereu cunoștințele sale literare și juridice. Stăpân pe două limbi universale, franceză și germană, ori ce publicațiune mai de seamă din literatura acestor națiuni civilizate, adormit între cele dintâi le studiă și le cunoaște. Astfel a devenit un bărbat de adevărată cultură universală, deopotrivă obligator și deopotrivă folositor pentru obștea țării noastre întregi.

Bărbatul stimei generale însă nu putea să mai rămână în cercul îngust de până aici. Prin diligență particulară își agonisise diploma de doctor în științele juridice, și cu aripi de vultur se smulge din cuibul de până aici, primind din încrederea bisericii noastre postul de referent școlar în consistorul arhiepiscopiei Transilvaniei. Aici un nou teren de muncă se deschide ochiului său ager, ceea ce însă nu i-a fost decât o punte de trecere. Pentru că în scurtă vreme trece cu isbândă cenzura advocației și în culmea mulțămirii sale își deschide cancelaria în sinul acestei cetăți, central vieții bisericești și culturale a două popoare din patria noastră.

În această poziție se bucură de plina încredere a factorilor chemați pe teren bisericesc, cultural, politic-național, financiar și social.

Astfel îl găsim asesor în consistorul arhiepiscopiei, asesor și juriconsult al consistorului mitropolitan, rezolvind din încrederea înaltului Prelat, Escalența Sa Arhiepiscopul și Mitropolitul *Ioan Meșianu*, cele mai gingașe chestiuni de drept public sau privat ale bisericii noastre.

Îl găsim conducătorul probat al clubului nostru municipal și deputat al Universității săsești, apărând întotdeauna cu demnitate justele pretenții ale poporului român.

E membru în comitetul central al Asociației pentru literatura română și cultura poporului român, substituind uneori pe însuși prezidentul acestei înalte instituții culturale. Strălucita adunare generală a Asociației dela Timișoara, din vara anului 1906, condusă de admiralul ca prezident substitut, va rămâne o veșnică dovadă de înaltă sa cultură, de tactul și demnitatea prezentării sale, de acurcit inimile, fără deosebire de limbă, din vechea ospitală a Bănătuului.

E membru în direcțiunea celui dintâi institut financiar român „A'bina“, acest razăm, acest nerv de viață economică a poporului român din patria noastră, și în multe misiuni ale institutului e mână dreaptă a direcțiunii, în zorică ei muncă de binefacere și de ajutorire pentru cei trudnici și muncitori.

O, și unde nu găsim pe acest distins bărbat al neamului, unde numai l-au reclamat interesele vieții noastre publice?

La glasul celor chemați s'a aruncat odată și în valurile luptei electorale, să cucerească un cerc pentru parlamentarismul țării. Cu un cuvânt a luptat, a jertfit ori unde i s'a cerut pentru idealul și pentru dreptățile poporului român, pentru că dreptățile sfințe ale unui popor pururea n'acâlzește și pururea inspiră nădejdea biruinței în fii săi aleși.

Iată, Jalnici Ascultători, întrucât posibil mi-a fost a schița în puține cuvinte viața acestui distins bărbat al neamului, o viață plină de demnitate, de sânguină nobilă și de muncă neobosită. Iată pe cine pierdem noi prietini! Și, vai, greu îmi este acest cuvânt, iată pe cine pierde îndurerata sa familie!

Da! Că plăcut era Domnului sufletul lui, pentru aceasta s'a grăbit a-l scoate din mijlocul celor ce l-au iubit pe el.

Și acum cătră tine, Doamne, alerg, ție ne cucerim, ție cădem, ca unui atotputernic în cer și pe pământ.

Tu, care ne-ai aşezat în această vale a plângerii, unde viforul ispitelor se înalță asupra noastră ca valurile mării; Tu, singurul Domn în cer și pe pământ, mare întru sfat și puternic în virtute, primește în locașurile cerești sufletul alesului tău,

mutat dela noi după porunca ta, neuprinsă și nepătrunsă de zădăria ta.

Iară îndurerărilor săi rămași, Stăpâne al îndurării, trimite darul tăriei și al mângâierii, să nu cadă cu inima frântă, biruiți de sârcoina durerii, căci Tu ești scutul, Tu ești pavăza și limanul nostru, sfânt în cer și pe pământ, acum și în veoi, amin!

Necesitatea unei colecțiuni de cântece populare la noi.

Cetesc într-o revistă maghiară despre constatarea ce se face asupra lipsei unei colecțiuni îngrijite a arilor populare, ungurești, pe baza cărora s'ar putea face un studiu amănunțit pe teren folcloric muzical comparativ.

M'am indignat, dar și rășinat, văzând cum se trece peste noi, când să face o repriză peste colecțiile deja existente la diferitele popoare, fără să fim învredniți de vre-o amintire în domeniul creației de muzică populară, sub cuvânt că la noi nu se poate înregistra nimic pe terenul acesta, nedispunând de nici o colecție completă de seamă.

Mă văd îndemnat a aduce în discuție această chestie, cu atât mai vârtos, cu cât în acea revistă se face apel la elementele conducătoare ale poporului maghiar, proști și învățători, îndemnându-i să întreprindă pașii de lipsă pentru colectarea arilor lor populare, mai ales din ținuturile locuite de Români.

Pentru a trezi interesul acelor, respectiva revistă însuși toate celelalte neamuri mai norocoase, cari își au deja adunate într'un mănunchiu unitar buchetul de cântece populare, produsele geniului lor artistic.

Că ce rost are o astfel de întreprindere și pentru noi, și ce servicii ne poate face, înțelegem numai dacă ne dăm sâma de rostul aceluia ram nou de știință, de care am amintit mai sus, și aceea „Folcloristica muzicală comparativă“.

Scopul ei este, ca pe baza colecțiilor de cântece, demne de credință ale diferitelor rase și teritorii înrudite, respective învecinate, sau prin compararea mai bine zis științifică a acestora să se poată stabili tipurile originale ale cântecului popular, așa ca dela referințele acestor teritorii sau rase să se poată concluda la gradul de înrudire a acestor popoare sau la gradul de influență reciprocă.

Cum vedem este o înrudire între această nouă știință și studiul limbisticii comparative.

Ceea ce a îngrunat terenul de dezvoltare al acestei, și munca celor ce se ocupă cu aceasta e, că colectarea de atare muzică nu s'a întreprins în măsura cuvenită.

Mi se va reflecta, că și noi avem ici colea câte un escript, un modest început de cântece, care așteaptă numai să fie concentrat într'un volum.

Dar tocmai acesta e motivul plângerii noastre, că adevărat nu s'a găsit nime să întreprindă o muncă de clasificare, colectare și publicare unitară a lor.

Fiind vorba de altă parte de stabilirea de tipuri, nici pe departe nu e suficient, un număr de 50—100 exemplare chiar sau și mai multe.

În scopul acesta trebuiesc adunate mii de bucăți, pentru a se putea iniția o operă serioasă științifică.

Ambiția noastră ca neam cu calități alese și distincte — cred n'ar trebui să ne îngăduie, a ne da și mai departe pradă indolenței, chiar și atunci când e vorba de o operă, de o capitală importantă, și adevărat de a mântui de pierdere ceea ce neapărat a muzicii noastre de o valoare artistică indiscontabilă.

Un sentiment neplăcut de jenă și mândrie de neam rănită se instăpânește peste întreaga ființă mea de Român, de căteori aud făcându-se constatări puțin magnifice, ba chiar rușinoase la adresa noastră, în ce privește stările noastre culturale, sociale și naționale.

Și aceasta mă supără chiar și atunci, când aceste acuze nu sunt întemeiate.

Cu cât mai vârtos dar, dacă acestea au o bază reală de adevăr, dacă ele sunt acuze meritate!

Peste împutarea ce ni se aduce pe tema numărului înspăimântător de analfabeți la noi, în care doară dacă Țigani de ne întrec, cum se scrie de atâtea ori, — și pentru sanare, căruia rău să sperăm oase va lucra cu nădejdi de reușită în viitorul cel mai apropiat, ne-am deprins a trece nepăsători la ordinea zilei, mângâindu-ne cu stările noastre politice critice din trecut și de față, pe care le invocăm cu deosebită predilecție ca motive de scuza pentru starea noastră înapoiată culturală.

Și trebuie de fapt să se și admită aceasta neputându-se tăgădui, că sistemele de cârmuire nu ne-au prea îngăduit să arătăm succese în aceeași măsură ca celelalte popoare, conlocuitoare mai favorizate de soarte.

Într'un domeniu cum este cel al muzicii populare, cred însă că alți factori sînt dătători de ton. Cerându-se apoi și mai puține jertfe de osteneală și muncă relativ neînsemnată, în schimbul căreia s'ar putea realiza succese frumose, — în nepăsarea noastră nu aflăm nici o scuza.

Avem doară atâți oameni chemați a face servicii de preț în direcția aceasta!

Chiar și cei mai puțin pregătiți se pot angaja în serviciul ducerii la isbândă a acestui plan.

La rolul de intermediator, de a comunica adevărat sau a face transmiterea arilor pe seama unui pricepător, se poate angaja liniștit și cel puțin pregătit teoretic.

E destul dacă respectivul posedă puțină dibăcie în a prinde aria auzită și și a o întrupa în forma concretă a notei, pe care apoi cei chemați vor avea să o prelucere după toate postulatele teoriei muzicale.

Dar și numai prin simpla înmagazinare a arilor aceloră în memorie deja s'a făcut un bun serviciu, având apoi ca respectivul să le comunice unui pricepător. E chestia numai să se pornească o mișcare mai sistematică.

Și cine ar fi în primul rând chemați a porni în direcția aceasta, dacă nu preoții și învățătorii, ca conducători naturali ai poporului, și cari sunt neîntrerupt în contact cu el, putând astfel să dispună de el, fie prin intermedierea corului bisericesc sau prin școala de adulți și analfabeți.

Să nu credem doară, că la străini, mult puțina muncă ce s'a depus, s'a mijlocit exclusiv prin elemente de o pregătire înaltă de specialitate.

Astfel la noi Slovaci, cari se pot mândri poate cu cea mai bună colecție (cuprinde la 1800 cântece populare) au a mulțami aceasta preoților și învățătorilor, cari au avut ambiția nobilă a se angaja la o muncă care le-a reclamat poate cu mult mai multă jertfă decât ne-ar reclama nouă, cari deja avem un repertoriu destul de bogat și care așteaptă numai să fie exploatat.

Acesta ar fi terenul cel mai potrivit pentru a putea mulți dintre pricepătorii noștri ambițioși să-și câștige merite mai ușor și mai prețioase, prin cari merite să-și poată satisface mândriei lor de mulțerie prea vanitose, decât să se poată mulțami cu o muncă ce se mărginește la o colectare pur mecanică și ingrată, cum cred dănuși.

Să nu creadă însă acestia, că nu există teren mai potrivit de a desfășura o muncă folositoare și binecuvântată pentru neam decât tocmai aceasta, pe care îl oferă colectarea de cântece populare.

Ce folos avem noi de niște încercări silite și pretinse originale ale cutăruia, câtă vreme comoara noastră de mângâiere de preț ale muzicii noastre genuine stă neexploată și neglijată, pentru că în dragă vce și necontrolați de minimele să vină nu știu ce cârpitori de neam străin să le exploateze în folosul lor personal, pentru muzica lor de opere și cupleturi, cu cari fac gheșt rentabil, după cum am avut ocazia să mă conving într'un caz concret, când un anumit Zikovitș ce aici în capitală trece de un mare meșter de cuplete a utilizat fără teamă de a fi desmintit motivele unei sârbe neaoșe românești (ce se cântă pretutindenea deja aici).

Prin o atare activitate s'ar putea cultiva și un gust artistic mai temeinic și mai sănătos, căci deprinderea și familiarizarea mai de aproape cu frumusețile motivelor populare ce își așteaptă numai o haină mai prezentabilă pentru a putea fi introduse cu sentimentul deplină siguranță și a nădejdi deplinului succes de cătră propagatori lor, ar face ca fondul sufletului nostru artistic să prindă viață și trebuințele noastre să fie mai pronunțate și pe teren muzical.

Pașinele osuri, că bărbaii noștri de meserie se întorc la izvorul adevăratului geniu muzical pentru a se adăpa din frumuseța și curătenia apelor aceluia sunt încercări prea sporadice și timide, măcar că se poate susține, că în general acelea alocătuiesc singura temelie solidă și garanța sigură despre valoarea repertoriului nostru de muzică națională.

Peste tot zic, că în ce privește creațiunile originale ale autorilor noștri muzicali, numai în măsura în care se adapă din izvorul curat și sănătos al geniului poporului, ne pot oferi acelea o garanță de trăinicie și de valoare incontestabilă.

Despre aceasta m'am convins și într'un caz recent, cu ocazia concertului aranjat de corul bisericesc din Deva în zi-

lele trecute, care de asemenea își datorește reușita mai ales executării corăpunzătoare a punctelor naționale executate acolo. Un program ca și acesta din chestiune, în care figurează hora lui Dimăluorată pe motive neîntrecute populare de așă, că străinilor le este un obiect de adevărată admirație, necondiționat că trebuie să fie un punct de atracție chiar și pentru publicul cel mai pretensiv.

Profit aici de ocazie a face amintire despre debutul corului din Deva, pentru că țin de datorie a informa și publicul mare despre acest eveniment muzical ce a avut loc într-un centru nu prea pronunțat românesc ca Deva, și deci care își are însemnătatea sa neîndoioasă.

Prin o atare manifestare cred, că s'a ajutat cu mult mai mult cauzei naționale decât cu sute de conferințe. Nu pot din destul recomanda dirigentilor noștri a se pune în serviciul propagandei muzicale populare în stil mai mare și într-o cât e posibil cu concursul de fenfară militară, după cum mi-a fost dat fericierea să experiez la petrecerea aranjată de prietenul meu L. Carea la Deva, lucru pentru care merită toată lauda și recunoștința publicului, căruia i-a fost dat să audă, să se delesteze în accentele duioase și fermecătoare ale unor compoziții ca Brumărelul și Hora:

„Sub stejar la rădăcină“

accente întărite de o măiestră execuție orchestrală susținută de o muzică militară de prima forță, cum este cea din Orăștie. Cu deosebită plăcere am asistat la repetiția generală, luând uneori și rol activ și servind cu unele observări cu privire la muzica militară. (Va urma).

Alegerile pentru sinod.

Consistorial arhidiecezan a numit comisarilor consistoriali pentru alegerile de deputați la sinodul arhidiecezan, cari se vor face în zilele stăbilită în circulara pe care o publicăm în fruntea foaiei, pe următorii domni:

Cercul I. Sibiu, com. preotese Dr. E. R. Roșca, protopresbiter, asesor cons. st. în Sibiu; mirean, Pantaleon Lucuța, as. cons. st., c. a. p. și reg. în pais. un.

Cercul II. Sălaj, com. preotese Dr. Ioan Lupaș, protopresbiter în Sălaj; mirean, Parteniu Cosma, directorul „Albinei“.

Cercul III. Sebeș, com. preotese Sergiu Medean, protopresbiter în Sebeș; mirean, Ioan de Preda, fiscal consistorial.

Cercul IV. Alba-Iulia, com. preotese Ioan Teculescu, protopresbiter A. Iulia; mirean, Dr. Ioan Pop, avocat în Alba-Iulia.

Cercul V. Deva, com. preotese Dr. Ioan Dobro, protopresbiter în Deva; mirean Dr. Enea Papiu, avocat în O. aște.

Cercul VI. Hațeg, com. preotese Dr. Cornel Popescu, protopresbiter în Hațeg; mirean, Ambrosiu Bărsanu, primar pens.

Cercul VII. Ila, com. preotese Zvediu Murășianu, protopresbiter în Ila; mirean,

Cercul VIII. Geoagiu, com. preotese Ioan Popoviciu, protopresbiter în Geoagiu; mirean, Dr. Ioan Marghița, avocat.

Cercul IX. Zarand, com. preotese Vasiliu Dămian, protopresbiter în Brad; mirean, Dr. Ioan Pop, avocat în Brad.

Cercul X. Câmpeni, com. preotese Romul Furdul, protopresbiter în Câmpeni; mirean, Dr. Zosim Chirtoș, avocat în Câmpeni.

Cercul XI. Turda, com. preotese Iovian Murășianu, protopresbiter în Turda; mirean, Dr. Valeriu Moldovan, adv. în Turda.

Cercul XII. Cluj, com. preotese Pavel Roșca, protopresb. în F. zeș Sămpetru; mirean, Vasile Almășan, avocat.

Cercul XIII. Solnoc, com. preotese Teodor Hermann, protopresbiter în Dej; mirean, Dr. Gavril Buzura, avocat.

Cercul XIV. Bistrița, com. preotese Gregoriu Pletos, protopresbiter în Bistrița; mirean, Dr. Ioan Popescu, avocat.

Cercul XV. Târnave, com. preotese Romul Mircea, protopresbiter în Mediaș; mirean, Dr. Dumitru Pop, avocat.

Cercul XVI. Sighișoara, com. preotese Demetriu Moldovan, protopresbiter în Sighișoara; mirean Dr. Nicolae Vecerde, dirigent de bancă.

Cercul XVII. Trei-scaune, com. preotese Constantin Dimian, protopresbiter în Brețou; mirean, Ioan Lenger, avocat.

Cercul XVIII. Brașov, com. preotese Dr. Vasiliu Saftu, protopresbiter în Brașov; mirean, Ioan Socaci, prof. la școala com.

Cercul XIX. Bran, com. preotese, Ioan Hamseu, protopresbiter în Zernești; mirean, Iosif Pușcariu, avocat.

Cercul XX. Făgăraș, com. preotese, Nicolau Borza, protopresbiter în Făgăraș; mirean, Dr. Octavian Vasu, avocat.

NOUTĂȚI.

Dela Academia Română. Vineri după amiază s'a ținut o ședință publică la Academia Română. La ședință, care a fost condusă de dl. Iacob Negruzzi, a asistat un numeros public. Dl. C. I. Istrate a făcut mai multe comunicări, și anume: Despre cultul zeței Rhea. Această comunicare a fost însoțită de prezentarea mai multor statuete înfățișând zeța Rhea și găsite în județele Roman și Buzău. Dl. Istrate a vorbit apoi despre industria olăriei, care este foarte veche în țara românească și a expus câteva interesante piese găsite în România. În a treia comunicare a cuvântat despre armele preistorice, cu raport la cele găsite în mai multe județe din țară. A arătat câteva arme de acestea, spunând că asemenea lucru i a văzut și în muzeul din Budapesta, precum și în muzeul Brukenthal din Sibiu. Într-o viitoare ședință se vor continua comunicările din ramura arheologiei.

Episcopia greco-catolică maghiară. Un ziar din Budapesta primește știri, că înființarea episcopiei greco-catolice maghiare este dep. în șgură. Teritorial episcopia se va așeza din mai multe parohii luate din arhiepiscopatul eparhiei greco-catolice: Eperjes, Munkács, Oradea-mare, Gherla și Blaj. Din eparhia Eperjes se vor rupe opt parohii, din cea dela Munkács 70, dela Oradea-mare 52, dela Gherla 7 și dela Blaj 39; cu totul vor fi 176 parohii cu 137,513 credincioși.

Relațiile cu patriarhatul. Se știe din Constantinopol, că patriarhul însoțit de secretarul său a vizitat pe reprezentantul României, dl. M. Șu, care l-a primit cu mari onoruri înconjurat de întreg personalul legățiunii române.

Vizita unui moștenitor de tron. Din Sofia se anunță, că principele Boris al Bulgariei va vizita în cursul lunii Aprilie pe principii moștenitori ai României, Greciei, Sârbiei și Muntenegrului, precum și pe reprezentanți celorlalte curți, cari au participat la sărbătorile majoratului său.

Tarifa de persoane pe căile ferate ungare. Direcțiunea căilor noastre ferate a întocmit un proiect de tarifă pentru trenurile de persoane. Se anunță, că ministrul de comerț a cerut să se introducă mai multe modificări în proiectul amintit. Noua tarifă se crede, că va intra în vigoare pe la mijlocul lui Mai a. o.

La universitatea din Cernăuți s'au făcut zilele acestea șomotoase demonstrațiuni. Manifestanți au fost tinerii evrei a. parținători la două reuniuni studențești. Tinerii evrei au cerut dela decanul universității, ca rectoratul să recunoască naționalitatea evrească și să permită reuniunilor evrești purtarea culorilor, ca și celorlalte societăți de studenți. Cererea li s'a refuzat. Poliția a intervenit și împrăștiat repede pe demonstrații.

Automobile în Viena. Brj. le vienze, care până acum erau o specialitate a capitalei austriece, dispar pe zi ce merge. Locul lor îl ocupă automobilele, al căror număr se urcă astăzi la peste o mie și crește neîntreput. Viena întreagă va avea în scurtă vreme mai mult de 5000 de automobile. În fața lor stau abea 300 de birje (cu câte 2 cai), 400 cu câte un cal și 400 echipeje.

D'ale asentărilor. Asentarea principăli din anul acesta nu se va ține ca de obicei în lunile Martie și Aprilie, ci la un termen care se va face cunoscut mai târziu.

Scriitor boicotat. Lucrările poetului italian Gabriele D'Annunzio, care este dusman înverșunat al Austriei, au fost înălturate, după o discuție vehementă, dintr-o bibliotecă publică a Vienei.

Amenințare. Nesad bey, comandantul trupelor arabe și turcești dela Tripoli, a sfidat că italienii tratează cu multă cruzime pe toți prizonierii turci. De aceea a trimis generalului Caneva o scrisoare, în care cere ca prizonierii din război să fie bine tratați, la din contră Nesad amenință, că imediat va împușca pe toți prizonierii italieni, și adică 21 ofițeri și 1109 soldați de rând.

Concert. Domnișoara Ana Voileanu, absolventă a conservatorului din Viena, și distinsă cu diplomă pentru capacitate, va da un concert aici în Sibiu Vineri în 24 Februarie (8 Martie) 1912 în sala dela Unicum. Programul va urma în numărul viitor.

Congresul notarilor. În 2 April a. o. se va ține la Budapesta un congres al notarilor comuni și ceruali.

Cu aceeaș măsură. Un librar berlinez a pus în vânzare o hartă geografică a Austro-Ungariei. Harta arată numirile de localități din toată Ungaria în limba maghiară. Ministrul de culte german s'a simțit indignat a opri întrebuințarea acestei harte în școlile din Prusia. „Patrioții“ noștri dela gazetele ungurești, firește, au iareș prilej de indignare.

Progresele germanismului în Banat. Corespondentul din Timișoara al ziarului sibiian S. D. Tageblatt într-un număr mai nou vestește următoarele: Centrala însoțirilor Raiffeisen din Timișoara și-a ținut zilele acestea prima adunare generală. Însoțirea a realizat în primul an de gestiune un venit net de 17 mii coroane. Cea mai nouă filială, întemeiată de reuniunea aceasta în Banat, s'a deschis în satul nemțesc Lovrin, o comună care mai înainte era vestită pentru kosuthismul său, și care în anul 1906 purta pe păreții caselor sfîșe roșii cu inscripțiunea: „Handen und Deutschen ist der Eintritt verboten“...

Exil voluntar. Liubomir Orsmanovici, un milionar sârb din Belgrad, o părăsit Sârbie, din cauză că unii din compatrioții săi voiau să-l stearcă de bani, amenințându-l cu moarte. Numitul milionar, care nu se mai simțea sigur de viață în Belgrad, era cunoscut în societatea sârbească pentru dîrnicia și sprijinul oferit tuturor așezămintelor instituite pentru binele comun din țara sa.

Insulă licitată. Aproape de portul Toulon se află insula Porquerolles, proprietatea statului francez. Un bogătaş parizian, Fournier, a cumpărat la licitație insula numită, dând prețul de un milion și 100.000 de franci. Licitația insulei a fost aspru desaprobată în presă și în cercuri parlamentare; deoarece se crede, că insule, care ar avea o mare importanță strategică, va putea ajunge în mâni străine.

Nouă însoțire de credit Raiffeisen. În comuna V.endorf s'a întemeiat o nouă însoțire de credit sistem Raiffeisen cu 70 membri. Meritul înființării revine harnicului învățător Ioan Drăghits de acolo, totodată casier al însoțirii. Noua însoțire alcătuită după principiile adoptate de Reuniunea română „grigolă sibiiană a aderat la înființarea centrală a însoțirilor contemplată de Reuniunea amintită. (Invingătorul).

Impotriva evreilor americani. În Petersburg s'a ținut o mare adunare, care a protestat în contra invasiunii evrești din America. La adunare au participat mai mulți membri din consiliul imperial și deputați ai dumei. Rezoluțiunea votată pretinde, ca evreii americani, fără considerare la poziția lor socială, să fie opriți de a intra în Rusia.

Trahoma. Boala primejdioasă de ochi se lățește de câțiva ani în unele părți ale Ungariei. Se găsesc sate în care toți locuitorii, începând dela cei mai mari până la cei mai mici, suferă de trahomă. Medicii militari, cu prilejul asentărilor, au constatat că mulți feciori s'au înființat intenționat cu trahomă, pentru a scăpa pe calea acesteia de serviciul militar. Oamenii neștiutori, stinși de boală, adevărat că soapă de cătini; dar de altă parte își primejdiesc nu numai vederea lor, ci și a tuturor persoanelor cu care vin în atingere. Afacerea preocupă acum cercurile administrative ale țării noastre.

La fondul de 20 bani al Reuniunii meseriașilor sibiieni pentru cumpărarea unei case cu hață de vânzare au mai dăruit: Candid Popa, învățător la școala de aplicație seminareală, soția sa Elisabeta și copiii lor Mărioara, Silvia și Minodora 1 cor., Aurel Bungeanu, preot (Bila) 20 bani, George Dordeș, blănar (București) 50 bani, Dr. Aurel Crăciunescu, profesor sem. 1 cor., Emilian Dancăș, paroh (Rășinari) 20 bani, Dr. Sebastian Stanca, par. (Sebeșul-său), soția sa Maria n. Manteanu și fii lor Mircea și Horia 1 cor., Iosif Moldovan, preot (O. titeș) și soția sa Sofia n. Glife 1 cor., Dr. Alexandru Morariu, avocat (Elisabetopol) și soția sa Valeria n. Albini 2 cor. 50 fl. și V. Torășianu, prez. 10 bani.

Spargere. Făptuitorii necunoscuți au pătruns la casariatul ez'ului „Maria Valeria“ din Cluj și au furat bani și efecte în valoare de 60 de mii coroane.

Bioscopul Apollo din piața Hermanu are tot la două zile program nou, variat și interesant. Reprezentații se dau la orele 6 și 8 seara, în zilele de lucru; iar în Duminică și sărbători la 3 1/2, 6 și 8. În fiecare zi cântă la reprezentație muzica militară.

Cărți și reviste.

Candela, foaie bisericească literară din Cernăuți, a apărut nr. 2 din Febr. 1912 și cuprinde: Discurs de inaugurare de Dr. St. Seghin. Exodul, de Dr. V. Tarnavochi. Pastoralele episcopilor noștri, de Dr. L. Gherman. Text rusec. Comunicări. Întrebări și răsp. pastorale. Cronică. — Abonamentul 8 cor. pe an. Adresa: Cernăuți, strada Baltinester nr. 8.

Biserica Ortodoxă Română nr. 10 din Ianuarie 1912 cuprinde: Modificarea legii sinodale. Moartea P. S. Gherasim Timuș episcop al Argeșului. Trei mari catiheti ai bisericii vechi. Învățăminte despre miel în simbolismul bisericesc, de B. Mangăru. M. hometismul. Ceva despre tropolia Moldovei. Fiul risipitor, de I. Teodorescu. Biserica din Râfov, de N. Popescu. Un raport interesant, de Gr. P. Beasta. Art de umanitate a răposatului episcop Gher. Timuș. Raport. Pentru clerul nostru. Italian Apostatul în tradiția creștină. O faptă frumoasă. Băchile cirilice. Oficiale. — Abonamentul în străinătate 12 lei pe an. Adresa: Str. Principatele-Unite nr. 60. București.

Poșta redacției.

Dlul V. F. în Subpeatră. Nu putem să-ți dăm răspuns la întrebările puse. Urmărește însă cu atențiune ziarul nostru, pentru că totdeauna când se deschid astfel de cursuri, luăm act despre ele și publicăm tot ce trebuie să știe cei ce vreau să participe la ele.

Teatru.

Mercuri, beneficiul artiștilor Victor Rieger. Se dă „Kabale und Liebe“, Joi, beneficiul cântăreței Lina Frank: „Lustiger Kabarettabend“.

Oficială.

Pentru a putea încheia raționalul întregirii dotațiunii dela stat, parohii cari nu și-au ridicat încă competența sunt recercați, să-și trimită fără amânare cuitanțele oficiului cassei arhidiecezane.

Concurs.

Societatea pentru fond de teatru român publică concurs la premiile și ajutoarele, în suma totală de 1000 cor., cari se vor acorda din venitele fondului Procopiu Cezotti.

Se admit la acest concurs:

1. Piese teatrale românești originale, potrivite pentru trebuințele noastre și pentru scopurile urmărite de societatea noastră.

2. Colecțiuni de muzică populară românească.

3. Compoziții muzicale originale cu motive românești.

Lucrările prezentate la concurs pot să fie:

a) publicate (tipărite) în anul 1910, 1911 și 1912, sau b) lucrări în manuscris, cari în-ă nu s'au dat publicității.

Cele de sub a) pot fi premiate, iar cele de sub b) pot să fie ajutate, în scopul publicării.

Autorii cari vor să participe la concurs, își vor prezenta lucrările lor până la 30 Septembrie n. a. o. comitetului Societății, trimițându-le la adresa secretarului Dr. Iosif Blage, profesor, Brassó (Bășov).

Notă. Manuscrisurile lucrărilor încă nepublicate se vor înainta anonim; se va elatura însă la manuscris un plic închis în care se va indica numele și adresa autorului.

Lucrările premiate sau ajutate de Societatea pentru fond de teatru român rămân proprietatea autorilor, dar aceștia sunt obligați a da din lucrările lor tipărite câte 20 exemplare comitetului societății.

Brașov, în 3/16 Februarie 1912.

Pentru comitet:

Virgil Onișiu
v.-prez.

Dr. Ios. Blaga
secretar.

„CREDITUL”, institut de credit și economii, so- cietate pe acțiuni în Zernești. takarék- és hitelintézet részvény- társaság Zernest.

Convocare

la

IX-a adunare generală ordinară,

a institutului de credit și economii, societate pe acțiuni „Creditul” în Zernești ce se va ținea **Duminecă în 10 Martie st. n. 1912**, la 2 ore după amiază în localul institutului, la care sunt invitați cu toată onoarea toți domnii acționari a se prezenta în sensul §-lui 20 din statutele societății.

Obiectele de pertractare sunt următoarele:

1. Alegerea a 2 notari și 3 verificatori.
 2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghere.
 3. Statorirea bilanțului și al împărțirii profitului.
 4. Intregirea direcțiunii prin alegerea a 2 membri.
 5. Alte propuneri eventuale.
- Zernești, în 18 Februarie 1912.

(51) 1—1

Direcțiunea.

Meghívó

a „Creditul” zernesti takarék- és hitelintézet részvénytársaságnak **vasárnap 1912 évi márczius hó 10-én** délután 2 órakor az intézet helyiségében megtartandó

IX-dik rendes közgyűlésre,

melyre a részvényes urak az alapszabályok 20 §-a értelmében tisztelettel meghívataknak.

A közgyűlés tárgyai a következők:

1. Két jegyző és három hitelesítő megválasztása.
 2. Az igazgatóság és felügyelő bizottságnak évi jelentése.
 3. A mérleg megállapítása és a tiszta nyereség felosztása.
 4. Az igazgatóság kiegészítése 2 tag választása által.
 5. Egyéb esetleges indítványok.
- Zernest, 1912 évi február hó 18 ikán.

Az igazgatóság.

Contul bilanț cu 31 Decemvrie 1911.

Activa—Vagyon.	Mérleg számla 1911. Dec. hó 31-ével.		Pasiva—Teher.
	K	f	K f
Cassa — Pénztári készlet	6,600-72		Capital societar em. I — Rész- vénytőke I 80,000—
Cambii — Váltak 543,779-16			din emisiunea II — Részv. II 46,531— 126,534--
Cambii hipot. — Jelzálogi v. 54,524—	598,303 16		Fond gen. de rezervă — Tartalékalap . 24,150—
Oblig. cu hip. și cavenți — Kötelez- vény köl.	124,866-23		Fond cultural — Jótékonykezelő alap . 3,570—
Efecte acții dela bănci — Ertekepapírok bank r.	2,500—		Depuneri spre fructificare — Betétek . 556,379 49
Mobiliar — Leltár 656—			Reescont — Visszeszámitott váltók . . 20,819—
după amortizare — leírás . 66—	590—		Diverse conturi cred. — Különféle hit. sz. . 2,864-71
Depuneri la diferite bănci — Betétek kü- lönféle bank	18,066—		Interese trans. ant. — Atmeneti kam. . 4,716—
Realități — Ingatlanok 10,847 20			Venit trans. din a. 1910 — Nye- reség áthozat 1910-ik évről . 2,385 27
după amortizare — leírás . 1,047-20	9,800—		Profit cu 31 Decemvr. 1911 — Tiszta nyereség 19,307 64
	760,726-11		21,692-91
			760,726-11

Contul profit și pierdere.

Debit—Tartozik.	Nyereség és veszteség számla.		Credit—Követel.	
	K	f		K f
Interese pentru depuneri spre fructific. — Kamatok takarék betétek után	24,120	16	Interese: — Kamatok: dela cambii și cambii hipot. — váltók és jel. váltók után	42,923-26
Spese: — Költségek: Salarii — Fizetések	1,650	—	dela oblig. — kötelezvények	8,837 63
Impr. reg. chirii, porto, asig. diver. — Nyomtatv., könyv, házbér, postabér és különböző	979-93	2,629-93	Provizii — Jutalékok	858-27
Contribuțiuni: — Adok: 10% după int. dep. — adó és betéte kamatok után	2,412-02		Taxe de tran. de acții — leírás. a részvé- nyekből	80—
dare directă — egyenes	3,116-21	5,528-23	Venit trans. din anul 1910 — 1910-ik év- ből nyereség	2,385-27
Amortizări: — Törlesztés: din mobiliar — felszerelésből	66—			
din realități — ingatlanokból	1,047-20	1,113-20		
Venit trans. din a. 1910 — Nye- reség áthozat a 1910-ik évről	2,385-27			
Profit net — Tiszta nyereség	19,307-64	21,692-91		
		55,084-43		55,088-43

Zernești, la 31 Decemvrie 1911. — Zernest, 1911 Decemvrie hó 31-én.

Nicolae Garoiu m. p. Dr. Iancu Mețianu m. p., Moise Micu m. p. N. Pană m. p.,
director. contabil.

Ioan G. Comșia m. p. Ioan Dan m. p. Dr. Eugen Mețian m. p. N. Gușia m. p.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele principale și auxiliare. — A fenti kimutatást, valamint a jövedelmi kimutatást átvizsgáltuk és azukat úgy a könyvek, mint az egyes okiratokkal megegyezőnek találtuk.

Zernești, 18 Februarie 1912. — Zernest, 1912 február 18-án.

Ioan Strevoiu m. p., preș. Ioan Sperchez m. p. Ion St. Colesin m. p.
Iosif Oncioiu m. p., revizor expert al „Solidarității”.

Insoțirea de credit din Hurez.

Convocare.

Membrii „Insoțirii de Credit din Hurez” prin aceasta să convoacă la

I-a adunare generală ordinară

care se va ținea **Duminecă 10 Martie st. n. la 2 ore p. m.**

Ordinea de zi:

1. Constituirea adunării.
 2. Raportul direcțiunii și comitetului de supraveghere despre gestiunea anului 1911.
 3. Darea absoluturului și hotărâre asupra profitului realizat.
 4. Hotărâre în chestia cuotelor de membru, împrumuturilor de Cont-curent, Escomptului și Depunerilor.
 5. Alegerea Comitetului de supravegh.
 6. Eventuale propuneri.
- Hurez, 25 Februarie 1912.

(53) 1—1

Direcțiunea.

Hurezi Hitelszövetkezet.

Meghívó.

A „Hurezi hitelszövetkezet” tagjai az **1912 Márczius 10-én d. u. 2 órakor** tartandó

I-ső rendes közgyűlésre,

ezennel meghívataknak.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés megalakulása.
 2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság 1811 évről szolo jelentése.
 3. A felmentvény megadása és a tiszta nyereség fő ötti határozathozatala.
 4. A tagsági díjak, Folyó számla hitelek, vállt adósságok és betétek tárgyában hozandó határozat.
 5. A felügyelőbizottság választása.
 6. Esetleges indítványok.
- Hurézon, 1912 Február hó 25-én.

Az igazgatóság.

Contul bilanț cu 31 Decemvrie 1911.

Activa—Vagyon.	Mérleg számla 1911. Dec. hó 31-ével.	Pasiva—Teher.	
	K f	K f	
Cassa — pénztári készlet	476 02	Capital de cuote încurs — Befolyt alaptőke	1,468 50
Escompt — Leszámitolt váltók	51,905—	Depuneri spre fructificare — Kamatozó betétek	6,730 71
Mobiliar — Felszerelés	279—	Cont-curent — Folyó-számla	43,114—
Spese de fondare — Alapítási költségek	181 81	Interese transitorii — Atmeneti kamatok	548 08
		Profit curat — Tiszta nyereség	980 54
	52,841 83		52,841 83

Contul profit și pierdere.

Spese—Kiadás	Nyereség és veszteség szám'a.	Venite—Bevételek.	
	K f	K f	
Interese la depuneri — Betéti kamatok	104-08	Interese de escompt — Kamatok	2,763-27
Interese de cont-curent -- Folyó számla kamatok	1,745-82	Proviziiue — Provizio	228 28
Spese — Költségek.	83-66		
Porto — Portó	1—		
Amortizări — Törlesztések	76 45		
Profit curat — Tiszta nyereség	980-54		
	2,991-54		2,991-55

Hurez, în 31 Decemvrie 1911. — Hurézon, 1911 évi Decemvrie 31 én.

Direcțiunea: — Az igazgatóság:

Dănilă Sasu m. p., Dumitru Purece m. p.,
președinte. — elnök. cassar. — pénztárnok.

Titu Cipu m. p. George Sasu m. p. Șiofron Czeș m. p. George Drugociu m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiare examinând conturile de mai sus le-am aflat în consonanță cu registrele Insoțirii. — Alulirott felügyelő bizottság a fentebbi számlákat a Szövetkezet üzleti könyveivel mindenben megegyezőnek találta.

Ion Pop m. p., preș. elnök. Nec. Brânzea m. p. Iosif Sasu m. p.
Ion N. Sasu m. p. Ion Ilie Sasu m. p. Gavriil Burlea m. p. Ion Ios. Benția m. p.
George M. Cipu m. p. Vichente Pop m. p.

„NOIANA”,

cassă de economii, soc. pe acțiuni în Noul-român (Oláhujfalu).

Convocare.

Domnii acționari ai cassei de economii „Noiana”, societate pe acțiuni în Noul român (Oláhujfalu) prin aceasta să convoacă la

a V-a adunare generală ordinară,

care se va ținea în Noul-român, la **20 Martie st. n. 1912** la 9 ore a. m. în localitatea societății.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

1. Constituirea adunării generale.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghere, și aprobarea bilanțului pro 1911.
3. Distribuirea profitului curat, conform bilanțului.
4. Alegerea membrilor în direcțiunea în înțelesul statutului.

Acei domni acționari, cari voiesc a participa la această adunare generală, în persoană, sau prin plenipotențiat, sunt rugați a depune, — conform §-ului 17 din statute — acțiile scrise pe numele lor, precum și actul de plenipotență, cel puțin cu o zi înainte de ținerea adunării, la cassa societății, — pe lângă revers.

Direcțiunea.

(50) 1—1

Bilanț la 31 Decemvrie 1911.

Activa—Vagyon.	Mérleg számla 1911 dec. hó 31-én.		Pasiva—Teher		
	K	f	K		
Cassa în număr — Készpénz	2,238	28	Capital societar — Részvénytőke	42,000	—
Cambii de bancă — Bankváltók	146,765	—	Fond de rezervă — Tartalék alap	8,412	60
Imprumuturi ipotecare — Jelzálogos köl- csönök	3,740	—	Depuneri — Betétek	78,343	69
Cont-curent — Folyó számla	1,319	01	Reesconi — Visszeszámitolás	19,281	—
Mobiliar — Felszerelés	988	92	Cont-curentul creditorilor — Hitelezők fo- lyószámla	441	27
10% amortizare—10% leírás után	890	03	Dividende neridicate — Fel nem vett osz- talékok	105	—
Acții — Részvények	1,560	—	Interese transitoare — Atmeneti kamatok	3,627	20
			Profit net — Tiszta nyereség	4,351	56
	156,562	32		156,562	32

Contul Profit și Pierderi.

Eșite—Kiadás	Nyereség és veszteség száml'a.	Intrate—Bevételek.	
	K f	K f	
Interese după depuneri — Betéti kam. után	4,161-77	Interese dela cambii — Leszámitolási vál- tók után	12,589-60
Spese de reescont — Vízesszám. kamatok	2,134-19	Interese dela imprumuturi hipotecare —	
Spese de birou și porto — Irodai költségek	677-43	Jelzálogos kölcsönök után	227-45
Salare — Fizetések	1,200—	Provizii — Jutalékok	2,551-76
Mărci de prezentă — Jelenléti díjak	470-55		
Chirie — Házbér	100—		
Contribuțiune — Adó	2,042-41		
Competințe — Illeték	10-80		
10% amortizare din mobiliar — 10% fel- szerelési törlesztés	98-89		
Porto postal — Posta díj	121-21		
Profit net — Tiszta nyereség	4,351-56		
	15,368-81		15,368-81

Noul-român (Oláhujfalu), 31 Decemvrie 1911.

Membrii direcțiunei: — Igazgatósági tagok:

Aurelian Negruțiu m. p., preș. Alexandru Bugner m. p. George Boeriu m. p.
Aurel Oprean m. p. Lesmann Arnold m. p. Ioan Giurca m. p. Alexandru Comșa m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiare, am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină consonanță cu registrele. — Alólírott felügyelő bizottság jelen számlákat megvizsgálta és a könyvekkel teljes összhangzásba ta álta.

Membrii comitetului de supraveghiare: — Felügyelő bizottsági tagok:

Lazar Cocos m. p., preș. Ioan Pop David Dr. George Moldovan m. p.
Ioan Holerga Nicolae Balu Lesmann Mor Vasile Aron m. p.